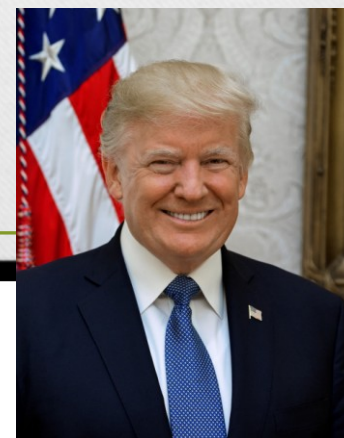

Americký volební systém

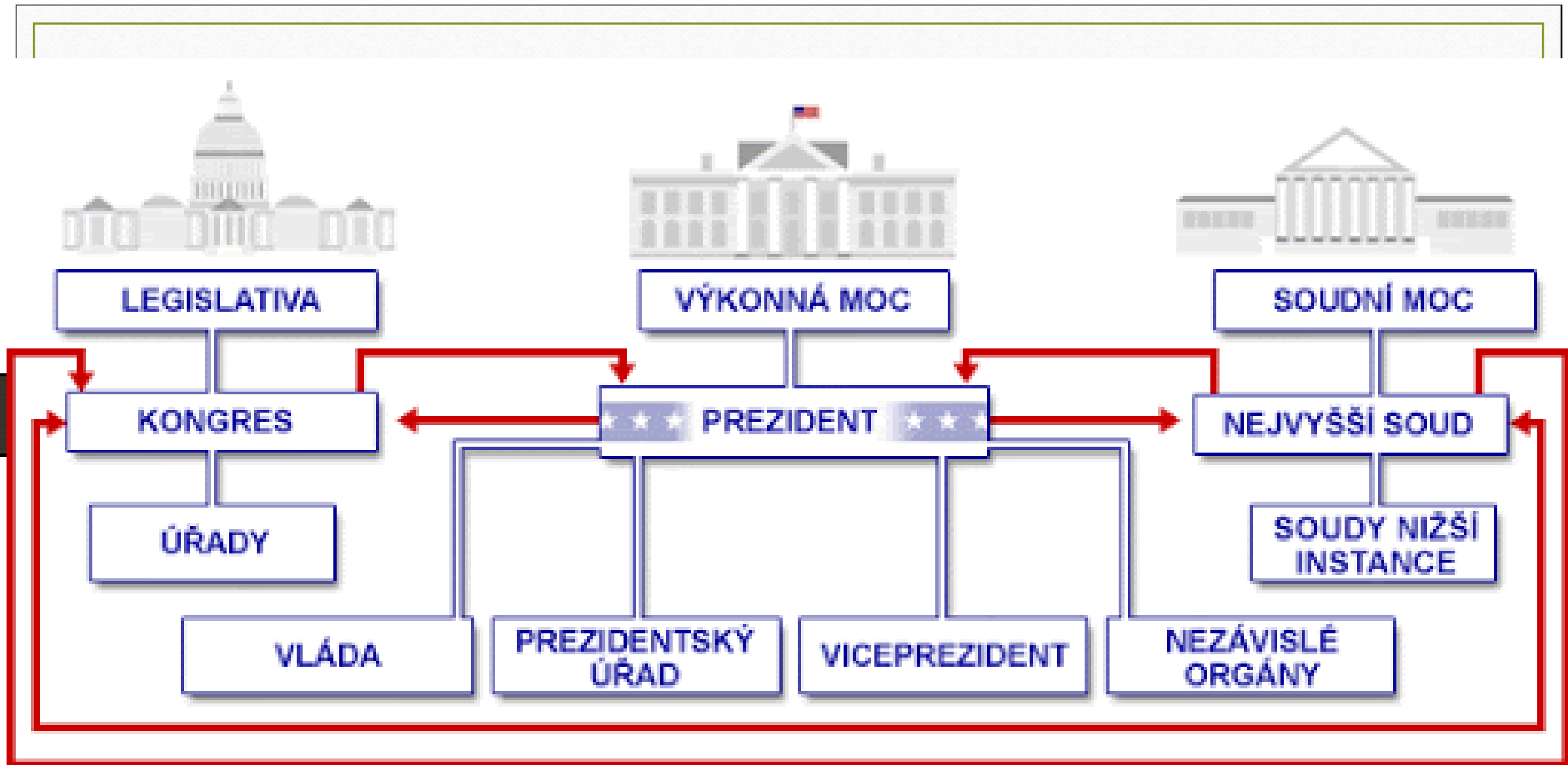
Mgr. Tadeáš Řehulka

Politický systém

- každý stát má svou vládu (50 + okres Columbia) = v čele **guvernér**
- každý stát = **moc výkonná, zákonodárná** (horní a dolní komora) a **soudní**
- Senátoři 4 roky, poslanci 2 roky, guvernér (přímo) 4 roky
- **výkonná moc** = prezident, **zákonodárná** (Kongres) = Sněmovna reprezentantů a Senát, **moc soudní** = Nejvyšší soud (nezávislý)
- **vláda**: prezident, viceprezident a 15 ministerstev (jmenuje prezident a schvaluje Senát)

Politický systém

- **Kongres:** přímá volba, **Sněmovna reprezentantů** – 435 členů (zástupci států podle počtu obyvatel), **Senát** – 100 členů, 1 stát = 2 senátoři (6 let)
- Výbory v Kongresu: v čele předseda, schválení zákonů -> komora
- Jmenuje soudce a určuje jejich počet (Senát)
- Nejvyšší soud – 13 odvolávacích soudů – 94 okresních – státní – federální – zvláštní soudy
- **Soudci:** mohou rušit federální i státní zákony, nemohou být odvoláni (Nejvyšší soud)
- Nejvyšší soud: 9 soudců (nelze odvolat, pouze ústavní žaloba)

Capitol - Kongres

The White House - Prezident

Prezident USA

- Výkonná moc
- Práva zakotvena v **druhém článku Ústavy** (sám nebo se souhlasem)
- **Sám**: vrchní velitel ozbrojených sil, hodnosti důstojníkům, milost a amnestie, výkonná moc, jmenuje do nižších funkcí a odvolává z funkce
- **Souhlas Senátu**: uzavírá smlouvy, jmenuje vyslance, soudce a vysoké funkcionáře
- **Souhlas Kongresu**: schvaluje zákony (může vetovat zákony, ale zároveň je kontrolován)

Prezident USA

- **Prezidentský úřad** – poradci a asistenti, 25 úřadů (Vládní úřad pro řízení a rozpočet, Rada pro otázky národní bezpečnosti atd.)
- **Neodvolatelný** – smrt, neschopnost vykonávat úřad či usvědčení z velezrady, úplatkářství či trestných činů (impeachment)

Viceprezident USA

- **Druhá nejvyšší funkce** výkonné moci
- Volen s prezidentem
- **Předsedá Senátu USA** – dohlíží na průběh, ale nemá hlasovací právo
- Předsedá společnému zasedání obou komor
- Jedním ze 4 členů Rady pro otázky národní bezpečnosti
- **Nezpůsobilost prezidenta** (smrt, odvolán) – vykonává funkci

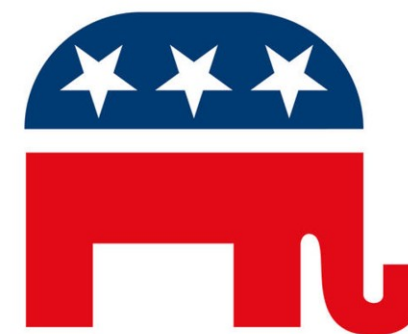
Podmínky voleb amerického prezidenta

- Americký občan
- Narozen na území USA
- V den přísahy 35 let
- 14 let bydlí na území USA
- Stejně podmínky i pro viceprezidenta
- Úterý po prvním listopadovém pondělí
- Každé 4 roky
- Nesmí být zvolen víc než 2x

Podmínky voleb amerického prezidenta

- Kandidát Demokrat nebo Republikán (posledních 100 let)
- Oznámení kandidatury 2 roky před volbami
- Kdokoli kdo vybral příspěvky alespoň 5000 dolarů
- Volební týmy (dobrovolníci)

Kampaň před primárkami

- Dostat se do širšího povědomí
- Vybudování organizace (manažer, právníci, účetní, tisk. mluvčí atd.)
- Získat finanční prostředky – 5000 dolarů (1 příspěvek >250 dolarů)
- Za kampaň nesmí utratit víc než 20,2 milionů dolarů
- Zvolit si strategii – současný prezident bude hájit co udělal a protikandidát kritizovat (zvolit cílovou skupinu)

Primární volby

- Z množství kandidátů strany se vybere 1, kterého zvolí sbor volitelů na celonárodním sjezdu strany
- Od ledna do června
- Klasické volby pro registrované voliče dané strany (18 let)
- Všichni voliči, pouze členové strany nebo všichni voliči, jež nejsou členy druhé strany

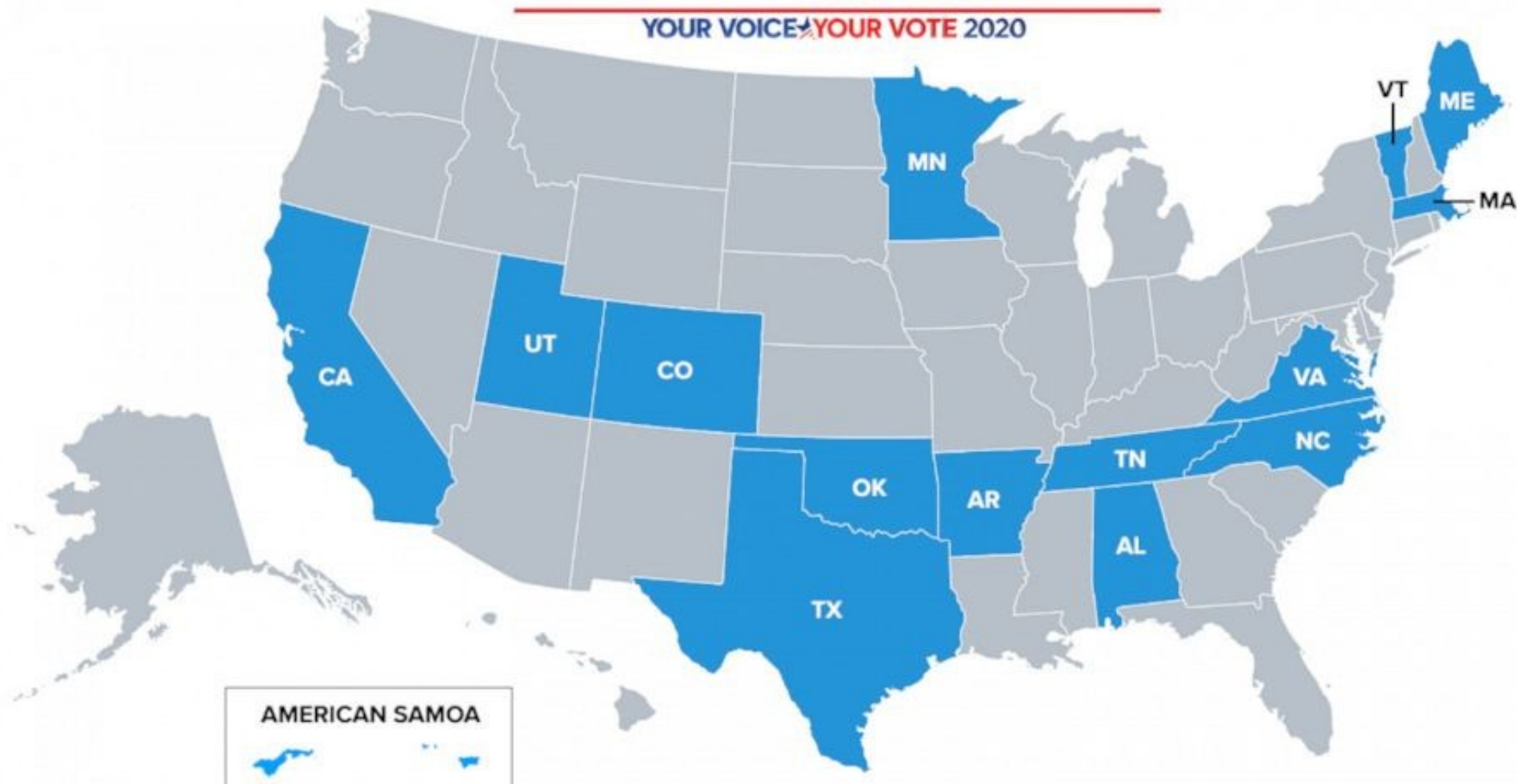

Primární volby

- Demokratická strana – **proporční systém** (rozdělení volitelů podle počtu hlasů)
- Republikánská strana – „**vítěz bere vše**“
- Některé státy (Iowa, Aljaška, Minnesota) – **caucusy=volební shromáždění** (přebíhání po hale a přesvědčování)
- 1. volební shromáždění v Iowě
- **1. primární volby New Hampshire** – velká pozornost, analýza, předpovědi
- Březnové super úterý (Super Tuesday)
- Proti stávajícímu prezidentovi se tradičně nestaví kandidát

★ SUPER TUESDAY ★

YOUR VOICE YOUR VOTE 2020

AMERICAN SAMOA

Konventy

- **Potvrzují vítěze** z primárek jednotlivých stran
- První sjezd pořádá opoziční strana
- Účastní se jich **delegáti z jednotlivých států**
- Pro každou stranu stačí **většina hlasů** delegátů pro kandidaturu
- Nominace kandidáta na prezidenta a viceprezidenta
- Projednává se program, volby a příprava předvolební kampaně
- „lovci hlav“ – zpracovávají váhající
- Počet delegátů podle počtu obyvatel daného státu
- **Viceprezident**=jiná část země, jiné náboženské či ideologické vyznání než prezident (vyváženost kandidátky)

Kampaň před všeobecnými volbami

- Kratší volební kampaň, ale **náročnější**
- Boje v nerozhodnutých státech (Nevada, Arizona, Ohio, Pensylvánie, Iowa, Wisconsin, Michigan, Minnesota, Georgia, Sev. Karolína)
- Poradní týmy vytvářejí image a strategii kampaně
- Využití televize, **sociálních sítí** (Twitter), každý den projevy
- Každý den se dostat do večerních zpráv
- **4 televizní debaty** (zkoumáno každé slovo)
- 2. debata mezi viceprezidenty

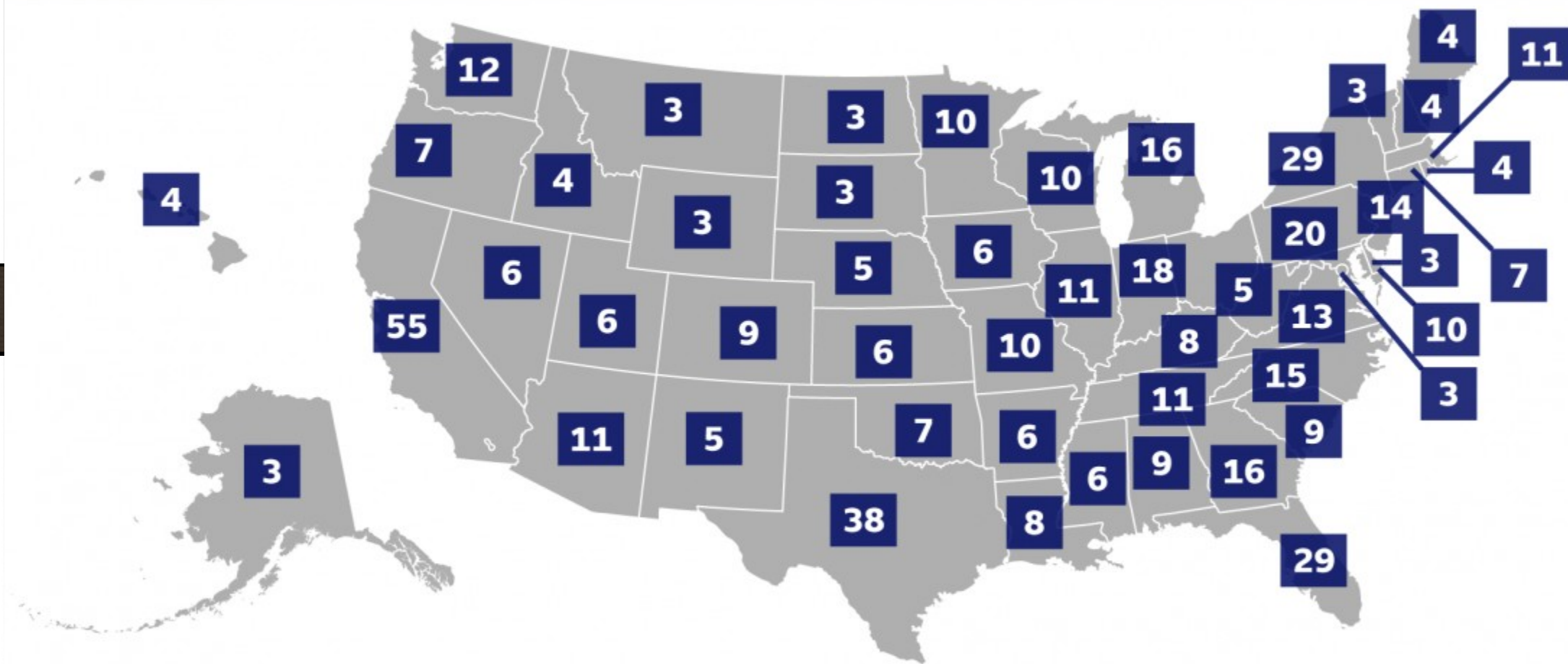

Sbor volitelů

- **538 členů**, kteří volí prezidenta
- Podle počtu obyvatel
- **Minimálně 3 volitele** každý stát (Ústava)
- Volitelé jsou zavázáni hlasovat pro kandidáta, který vyhraje v daném státě
- Nadpoloviční většina **270 hlasů**
- Nikdo nezíská většinu – volí Sněmovna reprezentantů

Počet volitelů v jednotlivých státech USA

Všeobecné volby

- První úterý po prvním pondělí v listopadu
- Volení v předstihu – poštou
- **Výsledky jsou známy druhý den**
- Lze vyhrát, i když **78% voličů** hlasovalo proti (málo lidnaté státy s velkým počtem volitelů)
- Nevolí Guam, Portoriko, Americké Panenské ostrovy a Severní Mariany
- Volitelé volí po druhé středě v prosinci
- **Washington 6. ledna schůze Kongresu**

Prezidentský slib

- Ujímá se úřadu **20. ledna**
- Inaugurace před budovou Kapitolu ve Washingtonu, D. C.
- Poledne – přísaha, slib a inaugurační řeč
- Přisahá na bibli, popřípadě na sbírku zákonů
- Neměnný text od roku 1884: *„Já (jméno) slavnostně přísahám (nebo slibuji), že budu čestně vykonávat funkci prezidenta Spojených států a ze všech svých sil budu zachovávat, střežit a bránit Ústavu Spojených států.“*

Zdroje

KULIŠŤÁKOVÁ, Petra. *Americký volební systém: Volba prezidenta*. Brno, 2017. Závěrečná práce. Masarykova univerzita. Pedagogická fakulta. Katedra občanské výchovy.